

HE 101/2019 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annetun lain kumoamisesta, ampuma-aselain muuttamisesta, ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta sekä ampumaratalain 2 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi heinäkuussa 2019 voimaan tulleen ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöstä, ampuma-aselakia ja ampumaratalakia. Esityksessä ehdotetaan lisäksi kumottavaksi ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta vuonna 2018 annettu laki.

Voimaantulosäännösten muuttamisen ja kumoamisen taustalla on poliisin asetietojärjestelmä-hankkeen viivästyminen. Tietyt sähköistä asiointia koskevat säännökset tulisivat voimaan tai niitä sovellettaisiin vasta, kun poliisin asetietojärjestelmä, joka mahdollistaa sähköisen asiointin käyttämisen, on otettu käyttöön. Lisäksi voimaantulosäännöksessä säädettäisiin menettelystä, jota sovellettaisiin ennen kuin sähköistä asiointia koskevia säännöksiä aletaan soveltaa.

Ampuma-aselakiin ja ampumaratalakiin tehtäisiin pääasiallisesti teknisiä muutoksia.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.3.2020.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta.....	3
2 Valmistelu.....	3
3 Nykytilan arviointi ja ehdotetut muutokset.....	4
4 Esityksen vaikutukset.....	4
4.1 Taloudelliset vaikutukset	4
4.2 Muut vaikutukset.....	4
5 Voimaantulosta säätäminen	5
5.1 Voimaantulosta säätäminen valtioneuvoston asetuksella	5
5.2 Asedirektiivin muuttamisesta annetusta direktiivistä johtuvat vaatimukset voimaantulolle.....	5
6 Lausuntopalaute	6
7 Säännöskohtaiset perustelut	6
7.1 Laki ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annetun lain kumoamisesta	6
7.2 Ampuma-aselaki	7
7.3 Laki ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta.....	8
7.4 Ampumaratalaki.....	8
8 Voimaantulo.....	9
9 Toimeenpano ja seuranta	9
10 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	9
LAKIEHDOTUKSET	11
1. Laki ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annetun lain kumoamisesta	11
2. Laki ampuma-aselain muuttamisesta	12
3. Laki ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta.....	15
4. Laki ampumaratalain 2 §:n muuttamisesta	16
LIITE	17
RINNAKKAISTEKSTIT	17
1. Laki ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annetun lain kumoamisesta	17
2. Laki ampuma-aselain muuttamisesta	19
3. Laki ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta.....	23
4. Laki ampumaratalain 2 §:n muuttamisesta	24

PERUSTELUT

1 Asian tausta

Ampuma-aselakia (1/1998) muutettiin lailla 623/2017. Lain muutos tuli voimaan 1.12.2017. Lailla lisättiin ampuma-aselakiin muun muassa sähköistä asiointia koskevat säännökset. Asetietojärjestelmän kehittämishankkeen suunniteltu toteutusaikataulu muuttui kuitenkin mainitun ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain hyväksymisen jälkeen. Sähköistä asiointia ei voitu ottaa käyttöön suunnitellusti 1.12.2018. Voimaantulosäännöstä jouduttiin muuttamaan lailla (896/2018) siten, että siirtymäaika sähköistä asiointia koskeville säännöksille on 1.3.2020.

Ampuma-aselakia muutettiin vuonna 2019 aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annetun neuvoston direktiivin 91/477/ETY muuttamisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä (EU) 2017/853, jäljempänä *asedirektiivin muuttamisesta annettu direktiivi*, johtuvista syistä lailla 724/2019. Lain muutos tuli voimaan 15.7.2019. Samalla osaa sähköistä asiointia koskeneista säännöksistä muutettiin.

Ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain 724/2019 voimaantulosäännöksessä säädettiin vain yhdelle sähköistä asiointia koskevalle säännökselle siirtymäaika. Lain voimaantulosäännöstä jouduttiin muuttamaan lailla 867/2019 siten, että voimaantulosäännökseen lisättiin ne sähköistä asiointia koskevat säännökset, jotka olivat jääneet puuttumaan lain 724/2019 voimaantulosäännöksestä. Siirtymäaika säädettiin samaksi kuin lain 623/2017 voimaantulosäännöksessä. Voimaantulosäännöstä muutettiin myös siten, että voimaantulosäännöksessä säädettiin menettelyistä ennen sähköisen asioinnin soveltamisen alkamista.

2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu sisäministeriössä.

Esityksestä on pyydetty lausunto maa- ja metsätalousministeriöltä, oikeusministeriöltä, puolustusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, ympäristöministeriöltä, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslialta, oikeuskanslerinvirastolta, Metsähallitukselta, Museovirastolta, Poliisihallitukselta, Pääesikunnalta, Rajavartiolaitoksen esikunnalta, Suomen riistakeskukselta, Sotamuseolta, Tullilta, Ampumaharrastusfoorumilta, Asealan Elinkeinonharjoittajat ry:ltä, Asehistorian Liitto ry:ltä, Asekauppiain Liitto ry:ltä, Aseistakieltäytyjäliitolta, Aseseppien yhdistys ry:ltä, Kansallinen kivääriyhdistys NRA ry:ltä, Maanpuolustuskoulutusyhdistys (MPK) ry:ltä, Oikeuspoliittinen yhdistys – Rättpolitiska föreningen – Demla ry:ltä, Reserviläisliitto ry:ltä, Reserviläisurheiluliitto ry:ltä, Suomen Asehistoriallinen Seura ry:ltä, Suomen Ampumaurheiluliitto ry:ltä, Suomen Ampumahiihtoliitto ry:ltä, Suomen ilma-aseharrastajat ry:ltä, Suomen Kotiseutuliitolta, Suomen Metsästäjäliitolta, Suomen museoliitolta, Suomen Rauhanliitto – Finlands Fredsförbundetiltä, Suomen Rauhanpuolustajilta, Suomen Reserviupseeriliitto ry:ltä ja Suomen Sadankomitea ry:ltä.

Hallituksen esityksen sisällön pääasiallisesti teknisestä luonteesta johtuen lausuntoaika oli kolme viikkoa.

Esitysluonnos, annetut lausunnot ja lausuntoyhteenvedo ovat julkisessa palvelussa osoitteessa <https://valtioneuvosto.fi/hankkeet> tunnuksella [SM032:00/2019](https://valtioneuvosto.fi/hankkeet).

3 Nykytilan arviointi ja ehdotetut muutokset

Sähköisen asioinnin käyttöön ottaminen edellyttää poliisin asetietojärjestelmän uudistusta. Tämänhetkisen tilanearvion mukaan asetietojärjestelmä ei valmistu 1.3.2020 mennessä ja siten siirtymäaikaa säännösten osalta ehdotetaan vielä kerran muutettavaksi vastaamaan tietojärjestelmämuutosten arvioitua valmistumisaikaa. Lisäksi voimaantulosäännöksessä tulisi säätää sähköisen asioinnin soveltamisen alkamisesta ja myös siitä menettelystä, jota noudatetaan ennen sähköisen asioinnin alkamista.

Ampuma-aselaisissa ja ampumaratalaisissa (763/2015) on tällä hetkellä viittaussäännöksiä, jotka eivät enää 15.7.2019 voimaan tulleen ampuma-aselain muutoksen jälkeen ole ajan tasalla. Viittaukset lainkohtiin ehdotetaan siten muutettaviksi. Lisäksi ampuma-aselain ase- ja sen osan yksilöintitietojen ilmoittamista koskevaa pykälää sekä luovutusilmoitusta koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi rakenteellisesti.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Poliisihallitus on tämän hetkisen hankkeen suunnittelun perusteella arvioinut asetietojärjestelmän kustannuksia.

Kokonaiskustannusten muodostumiseen vaikuttavat asetietojärjestelmän suunnittelu, vaatimusten määrittely, tietojärjestelmän rakentaminen sekä järjestelmän ylläpitokustannukset. Hankkeen kokonaiskustannusten arvioidaan olevan 7–10 miljoonaa euroa kohdentuen talousarviovuosille 2020–2024. Rakennetun ja käyttöönotetun järjestelmän ylläpitokustannuksien arvioidaan olevan 1–2 miljoonaa euroa vuodessa vuoden 2024 jälkeen riippuen hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista. Kehittämisen- ja ylläpitokustannukset huomioidaan valtion maksuperustelain mukaisesti suoritteiden hinnoittelussa tietojärjestelmän käyttöönoton jälkeen, mikä voi nostaa suoritteiden hintaa merkittävästi.

Asedirektiivin muuttamisesta annetun direktiivin toimeenpano edellyttää väliaikaista ratkaisua ennen asetietojärjestelmän valmistumista. Asetietojärjestelmän tiedonsiirron väliaikaisratkaisun arvioidaan maksavan 0,1 miljoonasta eurosta jopa miljoonaan euroon riippuen rakennettavan väliaikaisratkaisun toiminnan ja tekniikan tasosta.

Edellä mainittujen kustannusten aiheuttamia määrärahatarpeita ei ole erikseen huomioitu poliisin toimintamomentilla talousarvioesityksessä vuodelle 2020 eikä julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2021–2023. Rahoituksesta päätetään julkisen talouden suunnitelman ja valtion talousarvion valmistelun yhteydessä. Toimenpiteiden edellyttämä valtion rahoitus toteutetaan valtiontalouden kehysten puitteissa tarvittaessa kohdentamalla määrärahoja uudelleen.

4.2 Muut vaikutukset

Ampuma-aselain 22, 25, 42, 42 c, 45, 70 ja 89 § sekä 103 §:n 2 kohta on sidottu tietyiltä osiltaan poliisin asetietojärjestelmän kautta tapahtuvaan sähköiseen asiointiin. Voimaantulosäännöksen muuttamisella vaikutetaan hyvän hallinnon toteutumiseen siten, että asetietojärjestelmä on toimiva ennen kuin se otetaan käyttöön.

5 Voimaantulosta säätäminen

5.1 Voimaantulosta säätäminen valtioneuvoston asetuksella

Poliisin asetietojärjestelmä on osoittautunut vuosien varrella vaativaksi ja aikaa vieväksi hankinnaksi. Tämä tarkoittaa sitä, että sähköistä asiointia koskevien säännösten voimaantulo tulisi olla säädetty niin, että asetietojärjestelmä olisi otettavissa käyttöön voimaantulosäännöksissä tarkoitettuina ajankohtina.

Edellä mainittu huomioiden esityksen valmistelun aikana on arvioitu sitä, miten sähköistä asiointia koskevien säännösten voimaantulosta olisi tarkoituksenmukaista säätää. Kyse on ollut ensisijaisesti siitä, voisiko kyseisten säännösten voimaantulosta säätää lain sijasta valtioneuvoston asetuksella. Koska kyse on perustuslain 79 §:n 3 momentista tarkoitettusta voimaantulosta säätämisestä, asiaa käsitellään jaksossa 8 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestyks.

5.2 Asedirektiivin muuttamisesta annetusta direktiivistä johtuvat vaatimukset voimaantulolle

Asedirektiivin muuttamisesta annetun direktiivin asetietojärjestelmää koskevat säännökset edistävät aseiden jäljitettävyyttä.

Asedirektiivin muuttamisesta annetun direktiivin 4 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden alueelle sijoittautuneet asekauppiat ja -välittäjät ilmoittavat ampuma-aseita ja olennaisia osia koskevista liiketoimista ilman aiheetonta viivytystä toimivaltaisille kansallisille viranomaisille, että asekauppiaille ja -välittäjillä on tietoliikenneyhteys kyseisiin viranomaisiin tällaisten ilmoitusten tekemistä varten ja että tietojen arkistointijärjestelmät saatetaan ajan tasalle välittömästi sen jälkeen, kun tällaisista liiketoimista on saatu tieto.

Asedirektiivin muuttamisesta annetun direktiivin johdanto-osan 10 kappaleen mukaan tehokas tietojenvaihto asekauppioiden ja -välittäjien sekä toimivaltaisten kansallisten viranomaisten välillä on tärkeää arkistointijärjestelmien tehokkaan toiminnan kannalta. Sen vuoksi asekauppioiden ja -välittäjien olisi annettava tiedot toimivaltaisille kansallisille viranomaisille ilman aiheetonta viivytystä. Toimivaltaisten kansallisten viranomaisten olisi tämän helpottamiseksi otettava käyttöön asekauppioiden ja -välittäjien saatavilla oleva tietoliikenneyhteys, johon voi sisältyä tietojen toimittaminen sähköpostitse taikka suoraan tietokannan tai muun rekisterin kautta.

Asedirektiivin muuttamisesta annetun direktiivin 2 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on saatettava direktiivin 4 artiklan 4 kohdan edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 14.12.2019.

Poliisin asetietojärjestelmähankkeen viivästyessä on nähty parhaaksi asedirektiivin muuttamisesta annetun direktiivin tavoiteaikataulua ajatellen se, että asealan elinkeinolon haltija voisi ampuma-aselain 25 §:n 3 momentissa tarkoitamassa ilmoittamisessa käyttää esimerkiksi suojattua sähköpostia toimittaessaan tiedot poliisille. Tällainen menettely olisi asedirektiivin muuttamisesta annetun direktiivin perusteella mahdollista.

6 Lausuntopalaute

Lausunnoissa lakiehdotuksia pidettiin vaikeaselkoisina. Vaikeaselkoisuutta tarkasteltaessa tulisi ottaa huomioon, että ampuma-aselakia on muutettu useampaan kertaan. Lisäksi poliisin asetietojärjestelmä on viivästynyt useilla vuosilla, joten sähköistä asiointia koskevien säännösten siirtymäaikaa on jouduttu muuttamaan jo ennen tätäkin muutosesitystä. Siten tätä esityskokonaisuutta ja siihen liittyvää lakitekniikkaa voi olla vaikea ymmärtää.

Valtiovarainministeriö on lausunnossaan todennut, että esitysluonnoksessa ei ole kohtaa valtion talousarviovaikutuksista ja muista taloudellisista vaikutuksista. Esitystä on täydennetty taloudellisilla vaikutuksilla.

Osa lausunnonantajista oli sitä mieltä, että ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annettavan lain 1 momentissa tarkoitetun 25 §:n pitäisi tulla voimaan 1.3.2024, kuten muiden sähköistä asiointia koskevien säännösten. Lausunnonantajat ovat perustelleet näkemystään sekä poliisin että asealan elinkeinonharjoittajien työmäärällä, asealan elinkeinoluvan haltijoiden oikeusturvalla ja yksityisyyden vaarantumisella sekä aseturvallisuuden vaarantumisella. Viitaten jaksossa 4.2 esitettyyn ei pidetä mahdollisena, että sähköinen asiointi lykkääntyisi asealan elinkeinoluvan haltijoiden osalta vuoteen 2024.

Osa lausunnonantajista totesi myös, että ampuma-aselain 103 §:ssä tarkoitettua rikkomusta koskevaa säännöstä ei tulisi muuttaa ilmoittamisten laiminlyönnin vuoksi ennen sähköistä asiointia koskevien säännösten siirtymäajan päättymistä. Kyseiseen pykälään on korjattu lakiviitauksia ja lisätty joitakin asioita, mitkä johtuvat ampuma-aselain muutoksesta lailla 724/2019. Näin pykälä on saatettu ajan tasalle vastaamaan siihen, että edellä mainitun lain tehokas toimeenpano on mahdollista.

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Laki ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annetun lain kumoamisesta

Vuoden 2017 ampuma-aselain muutoksella, säädösnumero 623/2017, muutettiin muun muassa lain 25 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta asetietojärjestelmään ja tiedoston pitämistä, 42 §:ssä tarkoitettua aselupaa, 45 §:n 1 momentissa tarkoitettuja aseluvan edellytyksiä luonnolliselle henkilölle, 70 §:ssä tarkoitettua aseosan ja tehokkaan ilma-aseen hankinnasta ilmoittamista ja esittämistä poliisille sekä 89 §:ssä tarkoitettua luovutusilmoitusta.

Lakiin lisättiin tuolloin uusi 42 c §, joka koski aseosan ja sen osan yksilöintitietojen ilmoittamista poliisille, ja 103 §:ään uusi 2 a kohta, jonka mukaan ampuma-aserikkomuksesta on tuomitettava sakkoon se, joka ampuma-aselain vastaisesti tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta laiminlyö 42 c §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden.

Lain 623/2017 voimaantulosäännöstä muutettiin lailla 896/2018 siten, että siirtymäaika sähköistä asiointia koskeville säännöksille on 1.3.2020.

Ampuma-aselain 25, 42, 42 c, 45 ja 70 §:ää puolestaan muutettiin ampuma-aselain muuttamisesta annetulla lailla 724/2019. Koska kyseisillä lainkohdilla on muuttuneet sisällöt verrattuna lakiin 623/2017, ehdotetaan ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annettu laki 896/2018 kumottaviksi. Näin vältetään ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain 623/2017 säännösten voimaan tuleminen 1.3.2020 tai niiden soveltaminen 1.3.2020 alkaen.

7.2 Ampuma-aselaki

42 c §. *Aseen ja sen osan yksilöintitietojen ilmoittaminen poliisille.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi rakenteellisesti. Voimassa olevan lain 42 c §:ssä tarkoitettut asiat säädettäisiin eri momenteissa.

Ehdotetun pykälän *1 momentti* sisältäisi aseluvan haltijaa koskevan ilmoitusvelvollisuuden. Kun ampuma-aselakia viimeksi muutettiin lailla 724/2019, tämä velvollisuus säädettiin pykälän 2 momentin 2 kohdassa. Samassa momentissa säädettäisiin myös ilmoitustavoista, jotka ovat sähköinen tai kirjallinen, kuten voimassa olevan lain 42 c §:n 1 momentissa.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin kootusti niistä tiedoista, joita ilmoitusvelvollisuus koskee. Voimassa olevan lain 42 c §:ssä nämä asiat ovat pykälän 1 momentissa.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin asealan elinkeinoluvan haltijan ilmoitusvelvollisuudesta. Ilmoitusvelvollisuus säädettäisiin siten eri momenttiin kuin muut pykälässä olevat asiat. Elinkeinoluvan haltijan ilmoitusvelvollisuus olisi näin selvästi havaittavissa pykälästä. Voimassa olevan 42 c §:n 2 momentin 1 kohdassa on asealan elinkeinoluvan haltijaa koskeva ilmoitusvelvollisuus saman sisältöisenä.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin ilmoitusvelvollisuudesta poikkeamisesta. Voimassa olevan lain 42 c §:n 3 momentissa on vastaava sääntely.

Pykälän *5 momentissa* olisi valtioneuvostolle osoitettu asetuksenantovaltuus. Voimassa olevan 42 c §:n 4 momentissa säädetään vastaava toimivaltuus.

89 §. *Luovutusilmoitus.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi rakenteellisesti siten, että voimassa oleva 1 momentti jaoteltaisiin kolmeen eri momenttiin.

103 §. *Ampuma-aserikkomus.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi viittaussäännösten osalta. Samalla myös rangaistaviksi säädetyt teot tarkentuisivat. Kohtien numerointi myös muuttuisi.

1) Verrattuna voimassa olevaan ampuma-aserikkomusta koskevaan säännökseen viittaus lain 24 §:n 1 momenttiin muutettaisiin viittaukseksi lain 24 §:n 2 momenttiin. Samalla 2 kohdassa oleva viittaus lain 59 §:ään siirrettäisiin tähän kohtaan, koska säilytystilat sisältyvät myös 22 §:n 1 momenttiin.

2) Verrattuna voimassa olevaan ampuma-aserikkomusta koskevaan säännökseen 2 a kohta muutettaisiin 2 kohdaksi ja viittaus lain 42 c §:n 1 momentin 1 kohtaan muutettaisiin viittaukseksi lain 42 c §:n 3 momenttiin.

Voimassa olevan ampuma-aselain 103 §:n 2 a kohdassa viitataan 42 c §:n 1 momentin 1 kohdassa säädettyyn ilmoitusvelvollisuuteen. Lain 42 c § on muutettu lailla 724/2019. Viittauksessa tarkoitetaan siten voimassa olevan lain 42 c §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua asealan elinkeinonluvan haltijan ilmoitusvelvollisuutta. Tässä esityksessä ehdotetaan vielä muutettavaksi kyseistä pykälää rakenteellisesti. Tällöin viittauksen tulisi olla lain 42 c §:n 3 momenttiin.

3) Verrattuna voimassa olevaan ampuma-aserikkomusta koskevaan säännökseen kohdassa oleva viittaus 42 c §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöntiin muutettaisiin viittaukseksi 42 c §:n 1 momentissa säädettyyn ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöntiin.

4) Verrattuna voimassa olevaan ampuma-aserikkomusta koskevaan säännökseen kohdassa olevaa viittausta lain 96 §:ään muutettaisiin siten, että siihen lisättäisiin ne asiakirjat, jotka ovat lainmuutoksella 724/2019 tulleet ilmoitusvelvollisuuden piiriin. Nämä ovat kortti sekä hyväksyntä.

5) Verrattuna voimassa olevaan ampuma-aserikkomusta koskevaan säännökseen kohdassa olevaa viittausta täydennettäisiin verrattuna voimassa olevan lain 70 §:ssä säädettyyn velvollisuuteen siten, että myös deaktivoitavat aseet tulisivat ilmoitus- ja esittämisvelvollisuuden laiminlyönnin piiriin.

Voimassa olevan pykälän 7–11 kohdan viittaukset ovat kunnossa eikä niihin tarvitse myöskään tehdä sisällöllisiä tarkistuksia. Eli kyseiset kohdat ehdotetaan säädettäväksi sellaisina kuin niiden viittaukset ja sisältö ovat voimassa olevassa pykälässä.

119 a §. Sähköinen asiointi. Pykälään lisättäisiin viittaus 22 §:ään. Lisäksi muutettaisiin viittauksia 42 c §:ään, 70 §:ään ja 89 §:ään.

7.3 Laki ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annetun lain 1 momentti sisältää 25 §:ssä tarkoitetun ilmoitusta ja tietojen tallentamisvelvollisuutta, 42 c §:n 2 momentin 1 kohdan asealan elinkeinoluvan haltijan ilmoitusvelvollisuutta sekä 70 §:n 3 momentissa tarkoitetun aseosan, tehokkaan ilma-aseen ja deaktivoituvan ampuma-aseen hankinnasta ilmoittamista ja esittämistä poliisille koskevan sääntelyn. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaus 42 c §:n 2 momentin 1 kohtaan poistettaisiin, koska kyseistä pykälää muutetaan tässä esityksessä ja siten sen voimaantulosta säädettäisiin esitetyn ampuma-aselain voimaantulon muuttamisen yhteydessä.

Lisäksi voimaantulosäännöksen 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että voimaantulosäännöksessä säädettäisiin 22 §:n 1 momentissa ja 42 §:n 2 momentissa tarkoitetun sähköisen asioinnin soveltamisen alkamisesta. Voimaantulosäännöksen 2 momentissa säädettäisiin myös menettelystä ennen sähköisen asioinnin soveltamisen alkamista 45 §:n 3 momentin osalta liittyen asevelvollisen velvollisuuteen esittää tiettyjä selvityksiä aselupaa haettaessa. Siirtymäsäännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että 45 §:n 3 momentissa säädettyä asevelvollisen velvollisuutta esittää selvitys suoritettua varusmies- tai siviilipalveluksesta tai, jos palvelusta ei ole suoritettu, määräys aloittaa palvelus taikka päätös palveluksesta vapauttamisesta, palvelusajankohdan siirrosta tai palveluksen keskeyttämisestä syineen, sovellettaisiin vasta 1.3.2024 alkaen. Ennen soveltamisen alkamista asevelvollisen olisi esitettävä selvitys aselupaa haettaessa.

7.4 Ampumaratalaki

2 §. Soveltamisala. Pykälästä ehdotetaan muutettavaksi 4 kohta, jossa viitataan ampuma-aselain 20 §:n 2 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetun luvan saaneen asealan elinkeinonharjoittajan yksinomaan tällaisessa elinkeinotoiminnassa käyttämän ampumaradan perustamiseen ja ylläpitämiseen. Tällainen viittaus ei ole enää mahdollinen, sillä ampuma-aselain 20 §:ää on muutettu lailla 724/2019 ja kyseisiä kohtia ei enää ole momentissa. Viittauksen tulisi siten kohdistua ampuma-aselain 14 §:n 1 momentin 1, 2 ja 5 kohtaan.

8 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1.3.2020. Esityksen mukaan asealan elinkeinoluvan haltijaa koskeva 42 c §:n 3 momentti tulisi voimaan 1.3.2024. Samalla myös kyseistä ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöntiä koskeva 103 §:n 2 kohta tulisi voimaan 1.3.2024. Ampuma-aselain 89 §:ssä momentissa tarkoitettua sähköistä asiointia sovellettaisiin vasta 1 päivästä maaliskuuta 2024. Ennen 89 §:ssä tarkoitettua sähköisen ilmoitusmenettelyn soveltamisen alkamista pykälässä tarkoitettua luovutusilmoitukset tehtäisiin asioimalla poliisilaitoksella.

Ennen ampuma-aselain 42 c §:ssä tarkoitettua sähköisen asioinnin soveltamisen alkamista aseensa yksilöintitiedot tulisi ilmoittaa poliisilaitoksella asioimalla ja samalla esittää ampuma-ase, tehokas ilma-ase tai aseensa osa, jota ilmoitus koskee.

9 Toimeenpano ja seuranta

Asedirektiivin muuttamisesta annetun direktiivin 4 artiklan 4 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua tietoliikenneyhteyttä varten toteutetaan korvaava tiedonsiirron väliaikaisratkaisu nykyiseen järjestelmään.

Sisäministeriö ja Poliisihallitus ohjaavat yhdessä hanketta, jossa mainittu asetietojärjestelmän tiedonsiirron väliaikaisratkaisu sekä varsinainen uusi asetietojärjestelmä toteutetaan.

10 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Perustuslain 79 §:n 3 momentin mukaan laista tulee käydä ilmi, milloin se tulee voimaan. Eriytisestä syystä laissa voidaan säätää, että sen voimaantuloajankohdasta säädetään asetuksella. Perustuslain esitöiden mukaan erityisestä syystä voi olla kyse, kun suuren lainsäädäntökokoisuuden eri osien on tultava voimaan samana ajankohtana eikä tuota ajankohtaa ole lakia säädettäessä tarkoituksenmukaista tai mahdollista vielä vahvistaa (HE 1/1998 vp, s. 130/II).

Perustuslain 79 §:n 3 momentissa tarkoitettuna erityisenä syynä on perustuslakivaliokunnan käytännössä yleisemminkin pidetty muun muassa sitä, että lainsäädäntö on sidoksissa kansainvälisten veloitteiden voimaantuloon tai EU-oikeuteen (esimerkiksi PeVL 36/2010 vp, s. 3/I ja PeVL 21/2007 vp, s. 2/II).

Ajan varaaminen lain voimaantulosta johtuville hallinnollisille toimenpiteille ja käytännön järjestelyille ei perustuslakivaliokunnan käytännön perusteella täytä erityisen syyn vaatimusta. Esimerkiksi hallituksen esityksen HE 204/2013 vp perusteluissa todetaan, että verovelkarekisterin käyttöönotto ja yksityisten elinkeinonharjoittajien tietojen luovuttamisen aloittaminen edellyttävät aikaa vieviä tietojärjestelmämuutoksia, minkä vuoksi käyttöönottoaikataulua ei ollut mahdollista ennakoita. Perustuslakivaliokunta katsoi, että tällaiset toimet ovat tavanomaisia lainsäädännössä, ja tarvittava aika niille voidaan varata päätettäessä lainvoimaantulosta lakia vahvistettaessa (PeVL 4/2014 vp, ks. lisäksi 7/2005 vp, s. 11–12).

Edellä mainitun lisäksi tulee sähköisen asioinnin voimaantulosta säätämässä ottaa huomioon perustuslain 80 §:n 1 momentti, jonka mukaan lailla on säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan. Lähtökohdaksi on, että julkisen vallan käytön tulee olla aina palautettavissa eduskunnan säätämässä laissa olevaan toimivaltaperusteeseen (HE 1/1998 vp, s. 74). Ampuma-aselain sähköistä asiointia koskevat säännökset asettavat asealan elinkeinoluvan haltijalle velvollisuuden toimia sähköistä asiointia käyttäen, joten voimaantulosta ei voida säätää valtioneuvoston asetuksella.

HE 101/2019 vp

Perustuslakivaliokunnan käytäntö ja perustuslain säännökset huomioon ottaen tässä esityksessä on päädytty siihen, että voimaantulosta säädetään muuttamalla ampuma-aselaisissa olevia sähköiseen asiointiin liittyviä siirtymäsäännöksiä ja säätämällä laissa tarkka päivämäärä voimaantulolle, ennen sähköisen asioinnin alkamista edeltäville menettelyille ja soveltamiselle. Ehdotetut lait eivät siten ole perustuslaillisesti ongelmallisia.

Edellä mainituilla perusteilla lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

**ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta
annetun lain kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annettu laki (896/2018).

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20__.

2.

Laki

ampuma-aselain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ampuma-aselain (1/1998) 42 c, 89, 103 ja 119 a §,
sellaisina kuin ne ovat, 42 c § laissa 724/2019, 89 ja 119 a § laissa 623/2017 sekä 103 § la-
eissa 532/2007, 124/2011, 764/2015 ja 623/2017, seuraavasti:

42 c §

Aseen ja sen osan yksilöintitietojen ilmoittaminen poliisille.

Aseluvanhaltijan on ilmoitettava aseensa tai sen osan hankkimisesta, lainaamisesta, valmistamisesta tai muuttamisesta poliisille 30 päivän kuluessa. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti tai 119 a §:ssä tarkoitettua sähköistä asiointia käyttäen.

Ilmoituksessa on esitettävä:

- 1) ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen ja aseensa osan yksilöintitiedot;
- 2) luovuttajan ja luovutuksensaajan nimi, osoite ja syntymäaika;
- 3) korjaamista tai muuttamista koskevan toimeksiannon antajan nimi;
- 4) ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen ja aseensa osan lainaksiantajan ja lainaksisaajan nimi, osoite ja syntymäaika;
- 5) säilyttäjän ja säilytyspaikan yksilöimiseksi tarvittavat tiedot, jos ampuma-ase, tehokas ilma-ase tai ampuma-aseen kokoamisen mahdollistavat aseensa osat säilytetään muutoin kuin tilapäisesti 106 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla muun kuin ampuma-aseen hallussapitoon oikeutetun luvanhaltijan luona;
- 6) tieto ampuma-aseen muuttamisesta, jos ampuma-aseen tyyppi, toimintatapa tai kaliiperi muuttuu taikka ase deaktivoidaan tai hävitetään;
- 7) hankkimisen, lainaamiseen, valmistamisen tai muuttamisen ajankohta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuja tietoja on ilmoitettava myös luovuttajan tai lainaksiantajan luovutuksen, lainaamisen tai lainasta palauttamisen yhteydessä, jos luovuttaja tai lainaksiantaja on 20 §:ssä tarkoitettu asealan elinkeinoluvan haltija.

Ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen tai aseensa osan lainaksiantaja saa jättää 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta tekemättä, jos ase tai sen osa on lainaksisaajan hallussa enintään 30 päivän ajan lainaksiantamisesta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen ja aseensa osan yksilöintitietojen ilmoittamisesta koskevista menettelyistä ja ilmoitusten sisällöstä.

89 §

Luovutusilmoitus

Sen, joka luovuttaa pysyvästi toiselle ampuma-aseen tai aseensa osan, on tehtävä 30 päivän kuluessa luovuttamisesta asiasta ilmoitus poliisilaitokselle. Ilmoitus voidaan tehdä sähköistä asiointia käyttäen.

Ase-elinkeinonharjoittajien välisestä luovutuksesta on tehtävä ilmoitus 10 päivän kuluessa sähköistä asiointia käyttäen poliisin asetietojärjestelmään.

HE 101/2019 vp

Äänenvaimentimen luovutuksesta ei tarvitse tehdä ilmoitusta, ellei luovutuksensaajan oikeus hankkia äänenvaimennin perustu äänenvaimentimelle annettuun aselupaan tai luovuttajan hallussapito-oikeus perustu äänenvaimentimelle annettuun ase- tai rinnakkaislupaan.

Ilmoituksessa on esitettävä valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävät tiedot.

103 §

Ampuma-aserikkomus

Joka tämän lain vastaisesti tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) laiminlyö 22 §:n 1 momentissa, 24 §:n 2 momentissa, 89 §:ssä tai 111 §:n 1 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden tai 59 §:ssä säädetyn velvollisuuden ilmoittaa säilytystiloja koskevista muutoksista,

2) laiminlyö 42 c §:n 3 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,

3) laiminlyö 42 c §:n 1 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden, 42 d §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden esittää poliisille ampuma-ase tai aseosa tai ulkomailta hankittu tai yksityisesti valmistettu tai muunnettu ampuma-ase, tehokas ilma-ase tai aseosa taikka 42 d §:n 2 momentissa säädetyn velvollisuuden esittää poliisille pyynnöstä ampuma-ase, tehokas ilma-ase tai aseosa,

4) laiminlyö 42 d §:n 2 momentissa taikka 90 tai 112 §:ssä säädetyn velvollisuuden esittää tai luovuttaa lupatodistus poliisille, 74 §:n 3 momentissa säädetyn velvollisuuden esittää tai luovuttaa Euroopan ampuma-asepassi poliisille taikka 96 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden luovuttaa lupatodistus, kortti sekä hyväksyntä tai suostumus poliisille,

5) laiminlyö 70 §:ssä säädetyn velvollisuuden tehdä ilmoitus aseosan, tehokkaan ilma-aseen tai deaktivoidun aseosan hankkimisesta taikka esittää aseosa, tehokas ilma-ase tai deaktivoitu ase poliisille,

6) laiminlyö valvontavelvollisuutensa annettuaan ampuma-aseen 88 §:n nojalla toisen käyttäväksi,

7) säilyttää ampuma-asetta tai aseosa taikka kantaa tai kuljettaa ampuma-asetta,

8) tekee ampuma-aseen pysyvästi ampumakelvottomaksi tai aseosan pysyvästi toimintakelvottomaksi taikka laiminlyö 108 §:n 1 momentin 3 kohdassa tai 112 §:ssä säädetyn velvollisuuden esittää pysyvästi ampumakelvottomaksi tehty ampuma-ase tai pysyvästi toimintakelvottomaksi tehty aseosa poliisille,

9) laiminlyö velvollisuuden tarkastuttaa ampuma-ase yksityiseen valmistamislupaan 110 §:n 2 momentin nojalla sisällytetyn ehdon mukaisesti taikka

10) laiminlyö 117 §:ssä säädetyn velvollisuuden esittää lupatodistus tai Euroopan ampuma-asepassi taikka lupatodistuksen tai Euroopan ampuma-asepassiin merkittyjen lupien nojalla hallussa pidetyt ampuma-aseet, aseosat, patruunat tai erityisen vaaralliset ammuksot,

on tuomittava *ampuma-aserikkomuksesta* sakkoon.

119 a §

Sähköinen asiointi

Edellä 22 ja 25 §:ssä, 42 §:n 2 momentissa, 42 c §:n 1 ja 3 momentissa, 70 §:n 3 momentissa ja 89 §:ssä tarkoitettu sähköinen asiointi edellyttää vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetussa laissa (617/2009) tarkoitettua tunnistusvälinettä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 42 c §:n 3 momentti ja 103 §:n 2 kohta tulevat voimaan vasta 1 päivänä maaliskuuta 2024.

Mitä 89 §:ssä säädetään sähköisestä asioinnista, sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä maaliskuuta 2024. Ennen 89 §:ssä tarkoitettua sähköisen ilmoitusmenettelyn soveltamisen alkamis-

HE 101/2019 vp

ta pykälässä tarkoitetut luovutusilmoitukset tehdään asioimalla poliisilaitoksella. Poiketen siitä, mitä 42 c §:ssä säädetään, aseiden yksilöintitiedot on 29 päivään helmikuuta 2024 asti ilmoitettava poliisilaitoksella asioimalla ja samalla esitettävä se ampuma-ase, tehokas ilma-ase tai aseosa, jota ilmoitus koskee. Poiketen siitä, mitä 42 c §:ssä säädetään, ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen ja aseosan lainaamisesta ei tarvitse tehdä ilmoitusta ennen 1 päivää maaliskuuta 2024.

3.

Laki

ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain (724/2019) voimaantulosäännöksen 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 867/2019, seuraavasti:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä heinäkuuta 2019. Sen 25 § tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä kesäkuuta 2020 ja 70 §:n 3 momentti vasta 1 päivänä maaliskuuta 2024.

Mitä 22 §:n 1 momentissa ja 42 §:n 2 momentissa säädetään sähköisestä asioinnista, sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä maaliskuuta 2024. Poiketen siitä, mitä 45 §:n 3 momentissa säädetään, asevelvollisen on 29 päivään helmikuuta 2024 esitettävä selvitys suoritetusta varusmies- tai siviilipalveluksesta taikka, jos palvelusta ei ole suoritettu, määräys aloittaa palvelus taikka päätös palveluksesta vapauttamisesta, palvelusajankohdan siirrosta tai palveluksen keskeyttämisestä syineen aselupaa haettaessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

4.

Laki

ampumaratalain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ampumaratalain (763/2015) 2 § seuraavasti:

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan ampumaratojen perustamiseen ja ylläpitämiseen.

Tätä lakia ei sovelleta:

- 1) rikoslain (39/1889) 24 luvun 11 §:ssä tarkoitettuun kotirauhan suojaamaan paikkaan;
- 2) satunnaista tai pienimuotoista ampuma-aseella ampumista varten olevaan tilaan tai alueeseen;
- 3) valtion viranomaisen hallinnassa olevan ampumaradan perustamiseen ja ylläpitämiseen;
- 4) ampuma-aselain (1/1998) 14 §:n 1 momentin 1, 2 ja 5 kohdassa tarkoitettuun elinkeinotoimintaan luvan saaneen asealan elinkeinonharjoittajan yksinomaan tällaisessa toiminnassa käyttämän ampumaradan perustamiseen ja ylläpitämiseen.

Ampumaradan perustamisessa ja ylläpitämisessä on noudatettava lisäksi, mitä muualla laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 ____.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2019

Pääministeri

Sanna Marin

Sisäministeri Maria Ohisalo

1.

Laki

ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Sen 25 §, 42 c §:n 1 momentin 1 kohta ja 103 §:n 2 a kohta tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä maaliskuuta 2020.

Edellä 42 §:n 2 momentissa, 42 c §:n 1 momentin 2 kohdassa, 70 §:n 2 momentissa sekä 89 §:n 1 momentissa sähköisestä asioinnista säädettyä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä maaliskuuta 2020. Ennen 42 c §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun sähköisen asioinnin soveltamisen alkamista aseensa yksilöintitiedot tulee ilmoittaa poliisilaitoksella asioimalla ja samalla esittää ampuma-ase, tehokas ilma-ase ja aseensa osa. Ennen 89 §:n 1 momentissa tarkoitetun sähköisen ilmoitusmenettelyn soveltamisen alkamista momentissa tarkoitetut luovutusilmoitukset tehdään asioimalla poliisilaitoksella. Mitä lain 45 §:n 1 momentissa säädetään asevelvollisen velvollisuudesta pyydettyessä esittää selvitys suoritetusta varusmies- tai siviilipalveluksesta tai, jos palvelusta ei ole suoritettu, määräys aloittaa palvelus taikka päätös palveluksesta vapauttamisesta, palvelusajankohdan siirrosta tai palveluksen keskeyttämisestä syineen, sovelletaan vasta 1 päivästä maaliskuuta 2020. Ennen soveltamisen alkamista asevelvollisen on esitettävä selvitys aselupaa haettaessa.

(kumotaan)

Asekeräilijän, jolla on tämän lain voimaan tullessa Poliisihallituksen myöntämä oikeus pitää tiedostoa ampuma-aseista tai hallussaan aseensa osia, joiden osalta asekeräilijällä ei ole hallussapitoon oikeuttavaa lupaa, tulee viimeistään 31 päivänä toukokuuta

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2019 hakea näille ampuma-aseille ja aseiden osille aselupaa. Jos asekeräilijän oikeus aseiden osien hankkimiseen ja hallussapitoon on perustunut siihen, että asekeräilijällä on ollut 19 §:n 1 momentin 2 kohdan mukainen oikeus vastaavista aseiden osista kootun ampuma-aseiden hallussapitoon, aseiden osista tulee tehdä viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2019 70 §:n mukainen ilmoitus poliisille ja esittää pyynnöstä osat.

2.

Laki

ampuma-aselain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ampuma-aselain (1/1998) 42 c, 89, 103 ja 119 a §,
sellaisina kuin ne ovat, 42 c § laissa 724/2019, 89 ja 119 a § laissa 623/2017 sekä 103 § la-
eissa 532/2007, 124/2011, 764/2015 ja 623/2017, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

42 c §

42 c §

*Aseen ja sen osan yksilöintitietojen ilmoit-
taminen poliisille*

*Aseen ja sen osan yksilöintitietojen ilmoit-
taminen poliisille.*

Ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen ja aseosien osien yksilöintitiedot ja luovuttajan ja luovutuksensaajan nimi, osoite ja syntymäaika, korjaamista tai muuntamista koskevan toimeksiannon antajan nimi sekä ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen ja aseosien osien lainaksiantajan ja lainaksisaajan nimi, osoite ja syntymäaika tulee ilmoittaa poliisille kirjallisesti tai 119 a §:ssä tarkoitettua sähköistä asiointia käyttäen. Jos ampuma-ase, tehokas ilma-ase tai ampuma-aseen kokoamisen mahdollistavat aseosien osat säilytetään muutoin kuin tilapäisesti 106 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla muun kuin ampuma-aseen hallussapitoon oikeutetun luvanhaltijan luona, poliisille tulee ilmoittaa säilyttäjän ja säilytyspaikan yksilöimiseksi tarvittavat tiedot. Lisäksi tulee ilmoittaa tieto ampuma-aseen muuttamisesta, jos ampuma-aseen tyyppi, toimintatapa tai kaliiperi muuttuu tai ase deaktivoidaan tai hävitetään. Ilmoituksesta on käytävä ilmi ajankohta, jona toimenpide on tehty.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut tiedot ilmoittaa:

1) luovuttaja tai lainaksiantaja luovutuksen, lainaamisen tai lainasta palauttamisen yhteydessä, jos luovuttaja tai lainaksiantaja on 20 §:ssä tarkoitettuna asealan elinkeinolan haltija; tai

2) muussa kuin 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa esineen hankkinut, lainannut, valmistanut tai muuntanut aseluvanhaltija 30

Aseluvanhaltijan on ilmoitettava aseosien tai aseosien osien hankkimisesta, lainaamisesta, valmistamisesta tai muuttamisesta poliisille 30 päivän kuluessa. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti tai 119 a §:ssä tarkoitettua sähköistä asiointia käyttäen.

Ilmoituksessa on esitettävä:

1) ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen ja aseosien osien yksilöintitiedot;

2) luovuttajan ja luovutuksensaajan nimi, osoite ja syntymäaika;

3) korjaamista tai muuntamista koskevan toimeksiannon antajan nimi;

4) ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen ja aseosien osien lainaksiantajan ja lainaksisaajan nimi, osoite ja syntymäaika;

5) säilyttäjän ja säilytyspaikan yksilöimiseksi tarvittavat tiedot, jos ampuma-ase, tehokas ilma-ase tai ampuma-aseen kokoamisen mahdollistavat aseosien osat säilytetään muutoin kuin tilapäisesti 106 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla muun kuin ampuma-aseen hallussapitoon oikeutetun luvanhaltijan luona;

6) tieto ampuma-aseen muuttamisesta, jos ampuma-aseen tyyppi, toimintatapa tai kaliiperi muuttuu taikka ase deaktivoidaan tai hävitetään;

7) *hankkimisen, lainaamiseen, valmistamisen tai muuttamisen ajankohta.*

Edellä 2 momentissa tarkoitettut tiedot on ilmoitettava myös luovuttajan tai lainaksiantajan luovutuksen, lainaamisen tai lainasta

Voimassa oleva laki

päivän kuluessa esineen hankkimisesta, lainaamisesta, valmistamisesta tai muuntamisesta.

Ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen tai aseosen lainaksiantaja voi poiketa 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuudesta, jos esine on lainaksisaajan hallussa enintään 30 päivän ajan lainaksiantamisesta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen ja aseosen yksilöintitietojen ilmoittamista koskevista menettelyistä ja ilmoitusten sisällöstä.

89 §

Luovutusilmoitus

Sen, joka luovuttaa pysyvästi toiselle ampuma-aseen tai aseosen, on tehtävä 30 päivän kuluessa luovuttamisesta asiasta ilmoitus poliisilaitokselle. Ilmoitus voidaan tehdä sähköistä asiointia käyttäen. Aseelinkeinonharjoittajien välisestä luovutuksesta on tehtävä ilmoitus kuitenkin 10 päivän kuluessa sähköistä asiointia käyttäen poliisin asetietojärjestelmään. Äänenvaimentimen luovutuksesta on ilmoitettava vain, jos luovutuksensaajan oikeus hankkia äänenvaimennin perustuu äänenvaimentimelle annettuun aselupaan tai jos luovuttajan hallussapito-oikeus perustuu äänenvaimentimelle annettuun ase- tai rinnakkaislupaan.

Ilmoituksessa on mainittava valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävät tiedot.

103 §

Ampuma-aserikkomus

Joka tämän lain vastaisesti tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) laiminlyö 22 §:n 1 momentissa, 24 §:n 1 momentissa, 89 §:ssä tai 111 §:n 1 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,

2) laiminlyö 22 §:n 2 momentissa tai 59

Ehdotus

palauttamisen yhteydessä, jos luovuttaja tai lainaksiantaja on 20 §:ssä tarkoitettu asealan elinkeinolon haltija.

Ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen tai aseosen lainaksiantaja saa jättää 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen tekemättä, jos ase tai sen osa on lainaksisaajan hallussa enintään 30 päivän ajan lainaksiantamisesta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen ja aseosen yksilöintitietojen ilmoittamista koskevista menettelyistä ja ilmoitusten sisällöstä.

89 §

Luovutusilmoitus

Sen, joka luovuttaa pysyvästi toiselle ampuma-aseen tai aseosen, on tehtävä 30 päivän kuluessa luovuttamisesta asiasta ilmoitus poliisilaitokselle. Ilmoitus voidaan tehdä sähköistä asiointia käyttäen.

Aseelinkeinonharjoittajien välisestä luovutuksesta on tehtävä ilmoitus 10 päivän kuluessa sähköistä asiointia käyttäen poliisin asetietojärjestelmään.

Äänenvaimentimen luovutuksesta ei tarvitse tehdä ilmoitusta, ellei luovutuksensaajan oikeus hankkia äänenvaimennin perustu äänenvaimentimelle annettuun aselupaan tai luovuttajan hallussapito-oikeus perustu äänenvaimentimelle annettuun ase- tai rinnakkaislupaan.

Ilmoituksessa on esitettävä valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävät tiedot.

103 §

Ampuma-aserikkomus

Joka tämän lain vastaisesti tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) laiminlyö 22 §:n 1 momentissa, 24 §:n 2 momentissa, 89 §:ssä tai 111 §:n 1 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden tai 59 §:ssä säädetyn velvollisuuden ilmoittaa säilytystiloja koskevista muutoksista,

Voimassa oleva laki

§:ssä säädetyn velvollisuuden ilmoittaa säilytystiloja koskevista muutoksista,

2 a) laiminlyö 42 c §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,

3) laiminlyö 42 c §:n 1 momentin 2 kohdassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden tai 42 d §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden esittää poliisille ampuma-ase ja aseensa tai ulkomailta hankittu tai yksityisesti valmistettu tai muunnettu ampuma-ase, tehokas ilma-ase ja aseensa tai taikka 42 d §:n 2 momentissa säädetyn velvollisuuden esittää poliisille pyynnöstä ampuma-ase, tehokas ilma-ase tai aseensa,

5) laiminlyö 42 d §:n 2 momentissa taikka 90 tai 112 §:ssä säädetyn velvollisuuden esittää tai luovuttaa lupatodistus poliisille, 74 §:n 3 momentissa säädetyn velvollisuuden esittää tai luovuttaa Euroopan ampumasepassi poliisille taikka 96 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden luovuttaa lupatodistus tai suostumus poliisille,

6) laiminlyö 70 §:ssä säädetyn velvollisuuden tehdä ilmoitus aseensa osan tai tehokkaan ilma-aseensa hankkimisesta taikka esittää aseensa osa tai tehokas ilma-ase poliisille,

7) laiminlyö valvontavelvollisuutensa antettuaan ampumaseensa 88 §:n nojalla toisen käytettäväksi,

8) säilyttää ampumasetta tai aseensa osaa taikka kantaa tai kuljettaa ampumasetta,

9) tekee ampumaseensa pysyvästi ampumakelvottomaksi tai aseensa osan pysyvästi toimintakelvottomaksi taikka laiminlyö 108 §:n 1 momentin 3 kohdassa tai 112 §:ssä säädetyn velvollisuuden esittää pysyvästi ampumakelvottomaksi tehty ampumase tai pysyvästi toimintakelvottomaksi tehty aseensa osa poliisille,

10) laiminlyö velvollisuuden tarkastuttaa ampumase yksityiseen valmistamislupaan 110 §:n 2 momentin nojalla sisällytetyn ehtojen mukaisesti taikka

11) laiminlyö 117 §:ssä säädetyn velvollisuuden esittää lupatodistus tai Euroopan ampumasepassi taikka lupatodistuksen tai Euroopan ampumasepassiin merkittyjen lupien nojalla hallussa pidetyt ampuma-

Ehdotus

2) laiminlyö 42 c §:n 3 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,

3) laiminlyö 42 c §:n 1 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden, 42 d §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden esittää poliisille ampumase tai aseensa osa tai ulkomailta hankittu tai yksityisesti valmistettu tai muunnettu ampumase, tehokas ilma-ase tai aseensa taikka 42 d §:n 2 momentissa säädetyn velvollisuuden esittää poliisille pyynnöstä ampumase, tehokas ilma-ase tai aseensa,

4) laiminlyö 42 d §:n 2 momentissa taikka 90 tai 112 §:ssä säädetyn velvollisuuden esittää tai luovuttaa lupatodistus poliisille, 74 §:n 3 momentissa säädetyn velvollisuuden esittää tai luovuttaa Euroopan ampumasepassi poliisille taikka 96 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden luovuttaa lupatodistus, kortti sekä hyväksyntä tai suostumus poliisille,

5) laiminlyö 70 §:ssä säädetyn velvollisuuden tehdä ilmoitus aseensa osan, tehokkaan ilma-aseensa tai *deaktivoitun aseensa* hankkimisesta taikka esittää aseensa osa, tehokas ilma-ase tai *deaktivoitu ase* poliisille,

6) laiminlyö valvontavelvollisuutensa antettuaan ampumaseensa 88 §:n nojalla toisen käytettäväksi,

7) säilyttää ampumasetta tai aseensa osaa taikka kantaa tai kuljettaa ampumasetta,

8) tekee ampumaseensa pysyvästi ampumakelvottomaksi tai aseensa osan pysyvästi toimintakelvottomaksi taikka laiminlyö 108 §:n 1 momentin 3 kohdassa tai 112 §:ssä säädetyn velvollisuuden esittää pysyvästi ampumakelvottomaksi tehty ampumase tai pysyvästi toimintakelvottomaksi tehty aseensa osa poliisille,

9) laiminlyö velvollisuuden tarkastuttaa ampumase yksityiseen valmistamislupaan 110 §:n 2 momentin nojalla sisällytetyn ehtojen mukaisesti taikka

10) laiminlyö 117 §:ssä säädetyn velvollisuuden esittää lupatodistus tai Euroopan ampumasepassi taikka lupatodistuksen tai Euroopan ampumasepassiin merkittyjen lupien nojalla hallussa pidetyt ampuma-

HE 101/2019 vp

Voimassa oleva laki

aseet, aseiden osat, patruunat tai erityisen vaaralliset ammuksiset,
on tuomittava *ampuma-aserikkomuksesta* sakkoon.

119 a §

Sähköinen asiointi

Edellä 25 §:ssä, 42 §:n 2 momentissa, 42 c §:n 1 momentissa, 70 §:n 2 momentissa ja 89 §:n 1 momentissa tarkoitettu sähköinen asiointi edellyttää vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetussa laissa (617/2009) tarkoitettua tunnistusvälinettä.

Ehdotus

aseet, aseiden osat, patruunat tai erityisen vaaralliset ammuksiset,
on tuomittava *ampuma-aserikkomuksesta* sakkoon.

119 a §

Sähköinen asiointi

Edellä 22 ja 25 §:ssä, 42 §:n 2 momentissa, 42 c §:n 1 ja 3 momentissa, 70 §:n 3 momentissa ja 89 §:ssä tarkoitettu sähköinen asiointi edellyttää vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetussa laissa (617/2009) tarkoitettua tunnistusvälinettä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 42 c §:n 3 momentti ja 103 §:n 2 kohta tulevat voimaan vasta 1 päivänä maaliskuuta 2024.

Mitä 89 §:ssä säädetään sähköisestä asioinnista, sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä maaliskuuta 2024. Ennen 89 §:ssä tarkoitettua sähköisen ilmoitusmenettelyn soveltamisen alkamista pykälässä tarkoitettua luovutusilmoitukset tehdään asioimalla poliisilaitoksella. Poiketen siitä, mitä 42 c §:ssä säädetään, aseiden yksilöintitiedot on 29 päivään helmikuuta 2024 asti ilmoitettava poliisilaitoksella asioimalla ja samalla esitettävä se ampuma-ase, tehokas ilma-ase tai aseiden osa, jota ilmoitus koskee. Poiketen siitä, mitä 42 c §:ssä säädetään, ampuma-aseiden, tehokkaan ilma-aseiden ja aseiden osien lainaamisesta ei tarvitse tehdä ilmoitusta ennen 1 päivää maaliskuuta 2024.

3.

Laki

ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain (724/2019) voimaantulosäännöksen 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 867/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä heinäkuuta 2019. Sen 25 §, 42 c §:n 2 momentin 1 kohta ja 70 §:n 3 momentti tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä maaliskuuta 2020.

Poiketen siitä, mitä 42 c §:ssä säädetään, aseeneen yksilöintitiedot tulee 29 päivään helmikuuta 2020 asti ilmoittaa poliisilaitoksella asioimalla ja samalla esittää se ampuma-ase, tehokas ilma-ase tai aseeneen osa, jota ilmoitus koskee. Poiketen siitä, mitä 42 c §:ssä säädetään, ampuma-aseeneen, tehokkaan ilma-aseeneen ja aseeneen osan lainaamisesta ei tarvitse tehdä ilmoitusta ennen 1 päivää maaliskuuta 2020. Poiketen siitä, mitä 45 §:n 3 momentissa säädetään, asevelvollisen on 29 päivään helmikuuta 2020 asti esitettävä selvitys suoritetusta varusmies- tai siviilipalveluksesta tai, jos palvelusta ei ole suoritettu, määräys aloittaa palvelus taikka päätös palveluksesta vapauttamisesta, palvelusajankohdan siirrosta tai palveluksen keskeyttämisestä syineen aselupaa haettaessa.

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä heinäkuuta 2019. Sen 25 § tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä kesäkuuta 2020 ja 70 §:n 3 momentti vasta 1 päivänä maaliskuuta 2024.

Mitä 22 §:n 1 momentissa ja 42 §:n 2 momentissa säädetään sähköisestä asioinnista, sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä maaliskuuta 2024. Poiketen siitä, mitä 45 §:n 3 momentissa säädetään, asevelvollisen on 29 päivään helmikuuta 2024 esitettävä selvitys suoritetusta varusmies- tai siviilipalveluksesta taikka, jos palvelusta ei ole suoritettu, määräys aloittaa palvelus taikka päätös palveluksesta vapauttamisesta, palvelusajankohdan siirrosta tai palveluksen keskeyttämisestä syineen aselupaa haettaessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

4.

Laki

ampumaratalain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ampumaratalain (763/2015) 2 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Soveltamisala

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan ampumaratojen perustamiseen ja ylläpitämiseen.

Tätä lakia ei sovelleta:

1) rikoslain (39/1889) 24 luvun 11 §:ssä tarkoitettuun kotirauhan suojaamaan paikkaan;

2) satunnaista tai pienimuotoista ampumaseella ampumista varten olevaan tilaan tai alueeseen;

3) valtion viranomaisen hallinnassa olevan ampumaradan perustamiseen ja ylläpitämiseen;

4) ampumaseelain (1/1998) 20 §:n 2 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetun luvan saaneen asealan elinkeinonharjoittajan yksinomaan tällaisessa elinkeinotoiminnassa käyttämän ampumaradan perustamiseen ja ylläpitämiseen.

Ampumaradan perustamisessa ja ylläpitämisessä on noudatettava lisäksi, mitä muualla laissa säädetään.

Tätä lakia sovelletaan ampumaratojen perustamiseen ja ylläpitämiseen.

Tätä lakia ei sovelleta:

1) rikoslain (39/1889) 24 luvun 11 §:ssä tarkoitettuun kotirauhan suojaamaan paikkaan;

2) satunnaista tai pienimuotoista ampumaseella ampumista varten olevaan tilaan tai alueeseen;

3) valtion viranomaisen hallinnassa olevan ampumaradan perustamiseen ja ylläpitämiseen;

4) ampumaseelain (1/1998) 14 §:n 1 momentin 1, 2 ja 5 kohdassa tarkoitettuun elinkeinotoimintaan luvan saaneen asealan elinkeinonharjoittajan yksinomaan tällaisessa toiminnassa käyttämän ampumaradan perustamiseen ja ylläpitämiseen.

Ampumaradan perustamisessa ja ylläpitämisessä on noudatettava lisäksi, mitä muualla laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .